

THÀNH PHẦN HOÁ HỌC VÀ GIÁ TRỊ DINH DƯỠNG CHỦ YẾU CỦA MỘT SỐ PHẤN HOA VÀ LƯƠNG ONG PHỔ BIẾN Ở VIỆT NAM

Phạm Đức Hạnh, Trương Anh Tuấn, Bùi Trọng Diễm, Nguyễn Thông Thành, Phạm Văn Mạnh và Nguyễn Quốc Hùng

Trung tâm Nghiên cứu Ong – Viện Chăn nuôi

Tác giả liên hệ: Phạm Đức Hạnh. Điện thoại: 0913008854. Email: hanhbees@yahoo.com

TÓM TẮT

Nghiên cứu được thực hiện từ tháng 3 năm 2017 đến tháng 3 năm 2018. Các mẫu phấn hoa từ cây đơn buốt (*Bidens pilosa*) được lấy tại tỉnh Sơn La và từ cây cà phê (*Coffea* spp.) được lấy tại tỉnh Gia Lai. Lương ong cũng được lấy mẫu từ các đàn ong đặt tại hai tỉnh này. Các mẫu phấn hoa và lương ong được phân tích tại Phòng phân tích thức ăn và Sản phẩm chăn nuôi, Viện Chăn nuôi. Phấn hoa từ hai loài cây này giàu dinh dưỡng bao gồm 8 thành phần chủ yếu và 18 axit amin cần thiết cho ong mật. Hàm lượng đạm thô, đường và hàm lượng nước chiếm tỷ lệ đáng kể trong phấn hoa.

Hàm lượng đạm thô trong phấn hoa cà phê cao hơn hẳn trong phấn hoa đơn buốt (27.30% vs. 15.40%), nhưng hàm lượng đường thì không khác biệt giữa hai loại phấn hoa này. Trên cơ sở hàm lượng đạm thô và thực tế là đàn ong phát triển nhanh khi được nuôi tại vùng phấn cà phê, phấn hoa cà phê được xem như loại phấn hoa đặc biệt.

Ở phấn hoa đơn buốt tươi và lương ong thì không có sự khác biệt về hàm lượng protein thô và hàm lượng đường tổng số. Kết quả này cũng tương tự ở phấn hoa cà phê và lương ong thu được từ nguồn này. Xác định được thành phần dinh dưỡng của phấn hoa và lương ong là rất quan trọng, làm cơ sở cho nghiên cứu sản xuất thức ăn bổ sung phấn hoa cho ong mật.

Từ khóa: *Phấn hoa tươi, phấn hoa khô, lương ong, đơn buốt, cà phê.*

ABSTRACT

Major chemical ingredients and nutritious value of common pollen and beebread in Vietnam

The study was carried out in March 2017-2018. Pollen from Spanish needle (*Bidens pilosa*) and coffee in Vietnam (*Coffea* spp.) was sampled in provinces of Sơn La and Gia Lai, respectively. Beebread was also collected from hives placed in the above locations. Samples were analyzed at Dept of Animal Feed and Product Analysis of National Institute of Animal Sciences. Pollen from the two species was nutritious that contained 8 major ingredients and 18 amino acids essential to honeybees. Crude protein, sugars and moisture were major parts of the pollen.

Crude protein in coffee pollen was significantly greater than that in Spanish needle pollen (27.30% vs. 15.40%), but percentage of sugar did not differ. Based on crude protein and the fact that area of brood increased rapidly when hives were placed in coffee plantation, coffee pollen may be classified as special pollen.

In Spanish needle pollen, crude protein and percentage of sugar did not differ between fresh pollen and beebread. It was the same for coffee pollen. Understanding chemical ingredients and nutritious value of common pollen and beebread is essential for making pollen supplement for honeybees.

Key words: *Fresh pollen, dried flower pollen, beeswax, sharp, coffee*